

2.2.5. Cizinci

Nejčastějším účelem pobytu cizinců je zaměstnání, největší podíl tvoří cizinci ve středním produktivním věku 30 až 44 let. Ze zemí Evropské unie pochází v Královéhradeckém kraji necelých 43 % cizinců.

Za cizince¹⁴ se podle zákona považuje osoba, která nemá české státní občanství, tedy ani jedno z jejích občanství není české. Problematika pobytu cizinců je v kompetenci Policie ČR, Ministerstva vnitra ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR. Základní data o cizincích jsou pro tuto kapitolu převzaty z Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Ministerstva vnitra České republiky.

Ke konci sledovaného období, tedy k 31. 12. 2005, žilo na území Královéhradeckého kraje 11 294 cizinců, z nichž 44,2 % tvořily ženy. V absolutním vyjádření žilo nejvíce cizinců ve správních obvodech Hradec Králové (3 491), Náchod (1 515) a Trutnov (1 363), v přepočtu na 1000 obyvatel středního stavu žilo k tomuto datu nejvíce cizinců ve správních obvodech Vrchlabí (34,4 ‰), Náchod (24,6 ‰) a Hradec Králové (24,4 ‰). Nejméně cizinců žilo ve správních obvodech Nové Město nad Metují (195), Nový Bydžov (209) a Broumov (214). Vyjádřeno na 1000 obyvatel bylo nejmenší zastoupení cizinců v SO ORP Kostelec nad Orlicí (9,9 cizinců na 1000 obyvatel), Dobruška (11,3 ‰) a Broumov (12,3 ‰).

Pro rozdělení cizinců podle pohlaví je charakteristické, že vyšší podíl žen je zaznamenáván ve správních obvodech, kde ženy-cizinky tvoří výraznou část především manuálně pracujících zaměstnanců, např. s tradičním textilním průmyslem apod. Vysoký podíl cizinek je především ve správních obvodech Jaroměř, Nové Město nad Metují, Broumov, Hořice, Náchod a Kostelec nad Orlicí, kde je podíl žen mezi cizinci více než padesátiprocentní (pohybuje se od 63 % v SO ORP Jaroměř po 51 % v SO ORP Kostelec nad Orlicí). Naopak nízký podíl žen je ve správních obvodech Vrchlabí (31,5 ‰), Rychnov nad Kněžnou a Hradec Králové (zde ženy cizinky mají 36 %, resp. 39 % podíl ze všech cizinců).

Tab. 2.2.5.1. Bydlící cizinci v SO ORP podle druhu pobytu k 31. 12. 2005

Zdroj: PČR-ŘSCPP MV ČR

	Bydlící cizinci			v tom			
	muži	ženy	celkem	s povolením k trvalému pobytu	ostatní typy pobytů nad 90 dní celkem	z toho účel povolení pobytu	
						zaměstnání	podnikání
Královéhradecký kraj	6 304	4 990	11 294	4 698	6 596	4 708	1 209
v tom správní obvody:							
Broumov	97	117	214	159	55	38	8
Dobruška	120	104	224	137	87	66	17
Dvůr Králové nad Labem	238	227	465	215	250	188	45
Hořice	136	156	292	131	161	110	36
Hradec Králové	2 129	1 362	3 491	1 087	2 404	1 528	533
Jaroměř	137	233	370	274	96	63	20
Jičín	425	361	786	360	426	253	130
Kostelec nad Orlicí	120	125	245	163	82	54	10
Náchod	733	782	1 515	607	908	646	168
Nová Paka	160	108	268	141	127	77	39
Nové Město nad Metují	88	107	195	144	51	23	21
Nový Bydžov	123	86	209	107	102	59	34
Rychnov nad Kněžnou	439	247	686	300	386	348	24
Trutnov	694	669	1 363	636	727	617	62
Vrchlabí	665	306	971	237	734	638	62

¹⁴ Pobyt cizinců upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a také zákon č. 325/1999., o azylu ve znění pozdějších úprav.

Tab. 2.2.5.2. Bydlící cizinci v SO ORP podle věku k 31. 12. 2005

Zdroj: PČR-ŘSCPP MV ČR

	Bydlící cizinci celkem	v tom ve věku				
		0 - 14	15 - 29	30 - 44	45 - 64	65 a více
Královéhradecký kraj	11 294	783	3 314	3 987	2 897	313
v tom správní obvody:						
Broumov	214	26	52	60	61	15
Dobruška	224	20	42	76	72	14
Dvůr Králové nad Labem	465	17	101	153	182	12
Hořice	292	22	100	106	63	1
Hradec Králové	3 491	252	1 170	1 262	744	63
Jaroměř	370	24	73	110	146	17
Jičín	786	62	242	286	176	20
Kostelec nad Orlicí	245	27	50	83	71	14
Náchod	1 515	125	460	548	329	53
Nová Paka	268	22	53	101	84	8
Nové Město nad Metují	195	19	36	71	60	9
Nový Bydžov	209	20	72	65	48	4
Rychnov nad Kněžnou	686	40	239	245	143	19
Trutnov	1 363	69	267	445	532	50
Vrchlabí	971	38	357	376	186	14

Nejčastějším účelem pobytu cizinců je **zaměstnání**, tento důvod uvedlo v Královéhradeckém kraji necelých 42 % všech cizinců, ve správních obvodech Vrchlabí a Rychnov nad Kněžnou dokonce více než 65 %, resp. 50 %. Vlastní podnikání deklarovalo v Královéhradeckém kraji necelých 11 % cizinců, nejvíce ve správních obvodech Jičín, Nový Bydžov a Hradec Králové, kde tento účel povolení k pobytu oznámilo od 16,5 % do 15,3 % ze všech cizinců. Velmi nízký podíl cizinců, kteří uvedli tento důvod, je ve správních obvodech Rychnov nad Kněžnou (3,5 %), Broumov (3,7 %) a Kostelec nad Orlicí (4,1 %).

Tab. 2.2.5.3. Bydlící cizinci v SO ORP podle státního občanství k 31. 12. 2005

Zdroj: PČR-ŘSCPP MV ČR

	Bydlící cizinci celkem	v tom státní občanství						
		země Evropské unie			ostatní státy			
		celkem	z toho		celkem	z toho		
			Slovensko	Polsko		Ukrajina	Ruská federace	Vietnam
Královéhradecký kraj	11 294	4 837	1 673	2 539	6 457	3 777	224	1 077
v tom správní obvody:								
Broumov	214	144	67	53	70	36	5	10
Dobruška	224	149	85	49	75	39	5	14
Dvůr Králové nad Labem	465	233	82	113	232	139	34	23
Hořice	292	99	65	22	193	123	7	27
Hradec Králové	3 491	681	352	213	2 810	1 791	64	358
Jaroměř	370	196	55	131	174	96	7	22
Jičín	786	279	195	46	507	263	17	160
Kostelec nad Orlicí	245	135	72	50	110	49	1	5
Náchod	1 515	667	99	466	848	434	30	182
Nová Paka	268	93	24	44	175	105	3	51
Nové Město nad Metují	195	82	28	46	113	66	4	10
Nový Bydžov	209	76	62	10	133	62		51
Rychnov nad Kněžnou	686	481	129	335	205	118	17	39
Trutnov	1 363	947	152	652	416	206	17	91
Vrchlabí	971	575	206	309	396	250	13	34

V Královéhradeckém kraji jsou nejčastější věkovou skupinou cizinci ve středním produktivním věku 30 až 44 let (35,3 %). Obecně se věková struktura cizinců podstatně liší od věkové struktury populace v kraji, což je

dáno ekonomickými důvody pobytu cizinců u nás. S tím koresponduje i nízký podíl dětí a osob v poproduktivním věku, podíly těchto dvou skupin tvoří necelých sedm procent u dětí ve věku 0 až 14 let a u důchodců starších 65 let 2,8 %. Vyšší podíl dětí mezi cizinci byl k 31.12.2005 zaznamenán ve správních obvodech Broumov (12,2 %) a Kostelec nad Orlicí (11 %). V těchto správních obvodech byl spolu se správním obvodem Dobruška zaznamenán také vyšší podíl cizinců v nejvyšší věkové kategorii 65 a více let.

Je nutné poznamenat, že je zpravidla obvyklé odlišné chování cizinců podle země původu, kdy například cizince z asijských zemí často doprovází celá rodina včetně dětí, zatímco u osob ze zemí bývalého sovětského svazu je tomu naopak a za prací přijíždí zpravidla muž v mladším produktivním věku.

Ze zemí Evropské unie pochází v Královéhradeckém kraji necelých 43 % cizinců. Vysoký podíl cizinců z Evropské unie je především ve SO ORP Rychnov nad Kněžnou (70,1 %) a ve správních obvodech Trutnov, Broumov a Dobruška (od 69,5 % do 66,5 %). Přičemž ve správních obvodech Rychnov nad Kněžnou a Trutnov je vysoký podíl cizinců z EU zejména díky občanům Polské republiky, kteří v případě Rychnova nad Kněžnou tvoří téměř polovinu všech cizinců (49 %) a v SO ORP Trutnov necelých 48 %. Ve správních obvodech Dobruška a Broumov byl zaznamenán poměrně vysoký podíl osob ze Slovenska (38 %, resp. 31 %).

Z ostatních zemí než ze zemí Evropské unie měli největší podíl cizinci ve správním obvodu Hradec Králové, kde tvořili více než 80 % všech občanů cizí státní příslušnosti, a to zejména díky vysokému podílu občanů Ukrajiny, kteří tvoří více než polovinu ze všech cizinců žijících v tomto správním obvodu. Větší než šedesátiprocentní podíl tvoří na úhrnu všech cizích státních příslušníků cizinci ze států mimo Evropskou unii také ve správních obvodech Hořice, Nová Paka, Jičín a Nový Bydžov, ve většině případů je to také díky vysokému podílu občanů Ukrajiny. Ve správních obvodech Nový Bydžov (24,4 %), Jičín (20,4 %) a Nová Paka (19 %) je také nadprůměrně vysoký podíl cizinců pocházejících z Vietnamu.